

गुमनाम मान्छेको सपना

-राजु स्याङ्गतान

युगाँ युगपछि आज
नामै नभएको यो बेनाम मान्छेलाई नि
आफ्नो नाम लेख्न
मन लाग्यो हजुर!

मेरो नाम कहाँ थियो र पहिला
म कहिले डोले भएँ
कहिले हुक्के भएँ
कहिले पिपा भएँ त
कहिले सुसारे भएँ
हजारौं वर्षपछि आज
नामै नभएको यो गुमनाम मान्छेलाई नि
आफ्नो नाम आफैले लेख्न
मन लाग्यो हजुर !

सधैँ मेरो नाम
सत्ताको भन्याइमनि पुरिने गर्द्ध
तरबारको म्यानभित्र थिचिने गर्द्ध
हजुरको जुताले मेटिने गर्द्ध
धेरै वर्षपछि आज
यो देशको हत्केलामा
मेरो पनि नाम लेख्न
मन लाग्यो हजुर!

आजसम्म मलाई
नाम लेख्नुपर्छ भन्नेपनि थाहै भएन
नाम नहुँदा के के नहुँदोरहेछ
भन्ने पनि ज्ञानै भएन
मेरो नाम माथि रजाई गरेर
मलाई नै कहिल्यै आफ्नो नाम नसमिन्नने गरी
मेरो नसा नसामा हजुरले
नसा नै भरिदिएको पनि पत्तै पाइन
युगाँ युगपछि आज
यो आदिमभूमिको फाँटहरुमा कतै
आफ्नो नाम लेख्न
मन लाग्यो हजुर !

अहं ! डराउनु पर्दैन हजुर
मेरो डम्फुलाई घोरलको छाला भए पुग्छ
हजुरको भगवान्को छाला नै लगाउँदिनै म

हजुरको मन्दिर भत्काएर दर्जु गाडिनँ म
मेरो आफनै बस्तिमा ठूलो छ्योर्तेन बनाएर
माटोको पुजा गर्दू म

हजुरले जसरी
मेरै पुर्खाको चिहानमा
मलाई नै जुवामा नारेर
राष्ट्रियगान गाउँन लगाउँदिनँ म

सदियौं वर्षपछि आज
नामै नभएको यो गुमनाम मान्छेलाई नि
त्यो तिनकुने भन्डामा
आफनो दर्जुको रङ्ग मिसाउन
मन लाग्यो हजुर !

-महोत्तरी, ख्यरमारा

(तामाङ भाषामा छ्योर्तेनलाई स्तुपा र दर्जुलाई भन्डा भनिन्छ ।)
मो. ९८४१८४३४०९